N°. 5367.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dageliks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van DE TIJD.

ZATURDAG 14 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst, meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën worden bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

Al wie aan den disch der publiciteit in Nederland gezeten was, bij een der dagbladen die wij voorgisteren aanwezen, zag daar niets van het echte, van het ware dokument ter tafel brengen, en toch moeten zij het allen beoordeelen. Maar dat stuk, zou men ons welligt willen antwoorden, was niet belangrijk genoeg, althans niet, te regt of ten onregte, in het oog van die bladen, en daarom ook hebben zij het niet medegedeeld. Dit te antwoorden is tevens verzekeren dat die bladen dagen en dagen lang en nu nog hunne lezers bezig houden met iets dat naar hun oordeel zoo weinig belangrijks zou hebben, en die verzekering, al kwam ze van een vriend, zou den dagbladen niet welkom zijn. Ook hebben zij zoodanige verschooning en verwijt niet noodig. Allen hebben meer dan voldoende bewijzen gegeven dat zij het pauselijk schrijven nog al zwaar tillen en volstrekt niet uit het oog verliezen. Men hoore slechts hoe zij er in de eerste dagen van gewagen. De *Amsterdamsche Courant* na haren lezers, op 29 December, gezegd te hebben dat in België de voornaamste liberale en ministeriëele bladen er de aandacht op vestigen als op eene hoogst belangrijke verklaring, brengt ook ter oore van haar publiek hoe het er in Frankrijk mee staat, en hare partikuliere korrespondent, die ter plaatse is, berigt uit Parijs 27 Dec. dat „de uitwerking" van dat stuk „groot is"; en wat verder verklaart zij en herhaalt het, „dat de uitwerking ontzettend is."

De *N. Rott. Cour.* was ook van oordeel dat dit pauselijk „dokument de aandacht verdient om de nadrukkelijke taal waarmede DE *moderne begrippen* veroordeeld worden." Een dag of wat later bestempelt zij dat dokument als een „manifest van absolutisme en barbarisme." En zulk stuk zou niet belangrijk genoeg zijn voor de lezers van zulk een blad!

Het *Utr. Pr. en St. Dagbl.* zegt er zijn lezers onder anderen van, dat 's Pausen zendbrief „den oorlog verklaart aan beschaving en vooruitgang," dat daarin „de staf wordt gebroken over den geheelen maatschappelijken toestand, niet alleen in de protestantsche, maar ook in de katholieke landen." Zij berigtte nog op 31 Dec. „dat men te Parijs, *in de officieele kringen, nog niet bekomen* was van de verbazing, door de lezing der encycliek te weeg gebragt." Bij haar is het dus ook een stuk van belang, zij voorziet dan ook nog elders dat „de beweging die deze zaak maakt, gewis nog geruimen tijd zal voortduren." En toch verbaast dat blad tot heden toe zijne lezers door de niet-mededeeling van het stuk, dat Parijs in zijne officieele kringen zoo ontzettend in verbazing brengt.

Het *Dagblad van Z. Holl. en 's Gr.* bleef niet in gebreke op 29 Dec. te vermelden „dat de openbaarmaking der bekende romeinsche stukken groote sensatie heeft gemaakt, niet alleen in de godsdienstige, maar ook in de politieke wereld." En die romeinsche stukken zelven blijven zijnen lezers een geheim.

De *Arnhemsche Courant* vindt „in die 80 stellingen met konscientieuze naauwkeurigheid alle meeningen vermeld, die men in onzen tijd aantreft." Dan spreekt zij er van, als van een „vonnis, over onze hedendaagsche beschaving uitgesproken, dat in een ander tijdperk schrik en vrees zou hebben te weeg gebragt." Ook spreekt dat blad van „geloofsvervolging en ketterjagt, die ontstaan zouden als het niet aan magt ontbrak." Maar toch liet het zijn lezers onkundig van de encykliek en de stellingen.

Zoo lieten zich die bladen uit omtrent 's Pausen zendbrief, die nu toch wel in het oordeel van hun denkend publiek de moeite waard moet zijn om gelezen te worden; en toch zijn zij niet op de gedachten gekomen of kunnen zij maar niet besluiten dat dokument onder het oog hunner lezers te ontrollen. Deze nogtans, ten minsten degenen die ook denken, moesten te meer nieuwsgierig worden naar dat wonder „manifest," daar hun ook nog al gezegd en herhaald werd, en dat het een triumf was voor de liberalen, en dat het zeer zeker het Pausdom en de Kerk in de allerhoogste mate onheil en ramp zou berokkenen, en dat zij, die met de meeste opregtheid de zaak des Pausen zijn toegedaan, zich hebben afgevraagd met een gevoel van verbazing en leedwezen, welke het doel zou zijn van zulke handelingen. Ook wordt er gesproken van bisschoppen, die met den Paus zullen breken van scheuring in België, van verdere scheuring in Italië, van gallikaansche Kerk in Frankrijk, en zoo al meer.

Een van die bladen is op 4 Jan. ook al zoo verre gekomen, dat het niet aarzelt ronduit en doodeenvondig aan zijne lezers en aan geheel Nederland te verklaren, dat de lange worsteling, door de encykliek in het leven geroepen, ONVERMIJDELIJK zal uitloopen op den volslagen ondergang van het Pausdom en het Roomsch-Katholicisme." Op 6 Jan. verklaarden verscheidene van die bladen „dat der pauselijke regering niets schadelijker kon zijn, dan de encykliek te verspreiden."

Het zal dus uit vriendschap voor de pauselijke regering zijn dat Napoleon den bisschoppen verbiedt de encykliek en de 80 stellingen af te kondigen; het zal dus zeker uit gedienstige verknochtheid, kinderlijke belangstelling en innige liefde voor den Pauselijken Stoel en Pius IX zijn, dat ook andere bladen de encykliek niet verspreiden. Hiervan zullen wij een nieuw afdoend bewijs vinden in de keuze der oordeelvellende bladen, die wij zullen aanhalen. Zelfs daar waar de *Indépendance belge* „eene zekere grootheid en boven alle bedenking eene figuur, „met majesteit omstraald", herkent, en waar de *Social Democrat* uit Berlijn zijn hulde en bewondering voor de handeling van den Paus, dien hij bestrijdt, luide uitspreekt, daar gevoelen zich verschillende van onze bladen slechts tot medelijden voor den ontwerper gewekt. Meer dan een haalt er zelfs de schouders bij op. Uit dat verschil van oordeel kan men opmaken hoeveel hooger de hoogte is, waartoe zich meerdere onzer bladen zelfs, ja zelfs boven de *Indépendance belge* en den rondborstigen *Social Democrat* weten te verheffen.

Geen enkel blad van alle bladen heeft zich den schijn gegeven van de pauselijke verklaring, die den Katholieken belangen nadeelig zou zijn, zoo als men beweert, te betreuren, gelijk het *Dagblad van Z. Holl* Zijne houding ten deze strookt allerminst met dien schijn. Het *Handelsblad* dat onlangs door de *Kerkelijke Courant*, weekblad van de Ned. Herv. Kerk, „met ongemeen genoegen gelezen werd," daar het „zoo onverholen zich verklaarde in anti-ultramontaanschen geest," wat der *Kerkelijke Courant* „goed deed," zal zich eens voor goed los laten in zijn Zondags-Editie. Maar ook daar, al zegt het blad niet te weten, wat al meer over dat stuk te zeggen, zal het toch het dokument zelf niet mededeelen.

In het achterhouden van het eenige ware, het authentieke stuk, de grondslag van aller redelijk oordeel, het onvoorwaardelijk vereischte voor regtzinnigheid en onpartijdigheid, ligt het bewijs van de partijdige mededeelingen dier bladen, van den weinigen eerbied dien zij voor het denkende publiek aan den dag leggen, daar zij hunne lezers, die slechts eigen onderzoek, oordeel en gezag huldigen voortdrijven op en naar het zeggen van dagbladen.

Na partijdig geweest te zijn in der mate dat zij het den welwillenden lezer onmogelijk hebben gemaakt het processtuk te kennen waarover zij pleidooi voeren, zullen zij toch wel zoo regtvaardig zijn van althans de twee partijen te laten optreden en niet het *audiatur et altera pars*, (beide partijen moet men hooren) te beletten. Neen, ook dat doen zij niet. Schaamteloozer poging om het nederlandsche volk op een dwaalspoor te brengen, dan die bladen hier hebben aangewend, hebben wij zelden gezien. Dit zullen wij met feiten staven. Hebben zij aan één enkel blad dat de encykliek toegejuicht of slechts verdedigt heeft het woord gegeven? Neen, aan geen enkel. Zij hebben dus alleen de vijandelijke partij gehoord? Ja. En hebben zij uit die partij de gematigde bladen gekozen? Neen, zelfs bij de Girondins zijn zij niet gebleven, zij hebben het meest de bergpartij, de uiterste linkerzijde op het spreekgestoelte geroepen. Het zijn overigens dezelfde buitenlandsche bladen, die bij al de onzen worden aangehaald, daar allen de *Indépendance* naschrijven. Kurieus zou het zijn van eens van dag tot dag na te gaan wat b. v. de *Indépendance* hetzij in zijn overzigt, korrespondentie of aanhaling zegt, en dan aan te teekenen hoe zich de nagalm in Nederland vermenigvuldigt en toch getrouw nazegt, niet enkel in berigten, maar in de stukken, die van de redaktie uitgaan of van hare partikuliere korrespondentie. Dat zou ons echter te ver buiten ons bestek brengen.

Laten wij de kwestie in haar geheel overzien.

Wij zouden de verschillende genoemde bladen in het bijzonder nagaan; maar een even juist denkbeeld, dit punt aanbelangende, kunnen wij er van geven met ze kortheidshalve, in 't algemeen te beschouwen. Immers, de aan hen allen gemeene en gemeenzame oordeelsbron is en blijft de *Indépendance belge*. Wat daar op Donderdag wordt opgedischt, dat wordt door menig dagblad in Nederland aan het geacht publiek voorgezet op Vrijdag. Een verschil nogtans bestaat er, maar een niet uit het oog te verliezen verschil. Bestaat dat verschil hierin dat er de vijandelijkste organen van Paus en Rome, de hoogste voorstanders van het annexeeren in Italië met de grootste mogelijke ingenomenheid worden aangehaald? O neen, dat doen ook even getrouw ten onzent, met eene enkele uitzondering, de bladen die wij de eer hadden te noemen. Maar het verschil bestaat hierin dat de *Indépendance* overtroffen wordt, en waar de *Indépendance* soms nog al de zienswijze van eenige dagbladen zijner tegenpartij doet kennen, al is het om ze te bestrijden, daar doen onze bladen zulks niet; zij reppen doorgaans geen woord van de argumenten of zienswijzen hunner tegenstanders.

Zoo slaat de *Amst. Courant* op 30 Dec. tusschen haar eerste en haar derde kolom een winkel op van uitgeknipte stukjes uit fransche bladen, allen van één partij. Zij ontleent, even als de andere besproken bladen, de oordeelvellingen over een stuk dat zij nooit mededeelde aan het „bekende keizerlijke orgaan, door den heer de Laguéronnière bestuurd," aan de *France*, aan het Paus en Kerk hatende, demokratische blad de *Siècle*, aan het *Journal des Débats*, door het annexeerende koningrijk, geannexeerde d. i. om- of aangekochte blad, dat meestal door vrienden van den godloochenaar Renan geschreven wordt. Volgens *die* bladen zullen zich de Nederlanders een oordeel moeten vormen over een stuk dat van Rome en den Paus uitgaat.

Het *Dagblad van Zuid-Holland* en *'s Gravenhage* bewandelt denzelfden weg. Het vertaalt letterlijk in zijn eigen politiek overzigt van 31 Dec. wat de *Indépendance* op 29 Dec. had medegedeeld, over de zienswijze van de italiaansche pers, en haalt de *Italia*, de *Stampa*, en het *Diritto* aan.

Met welke bladen gaan onze nederlandsche Nederland- en Oranjelievende bladen hand in hand, welke bladen worden ons voorgedragen, zelfs door het *Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage*, dat zoo konservatief en zoo wakend voor kroon en troon wil zijn?

Diritto, een demokratiesch blad dat alle koningen, en dus ook Willem III, Neerlands koning wil verdrijven; dat van niets droomt dan van republiek en nog onlangs in zijn N° van 27 Oktober van zich en die het met hem eens zijn, getuigde, dat zij moeten zijn, *come il torrente e rodere continuo il terreno del potere* [illegible] *per allargare l'alveo della rivoluzione*, gelijk de stroom en onophoudelijk aan den grond der [illegible] magt knagen, *om het bed der revolutie uit te* [illegible], en dan de *Italia*, een blad van Turijn, dat alleen leeft, even als de *Stampa*, om hart en ziel en al de hartstogten der nieuwe politiek aan nieuwe annexatie en voldongen feit te wijden. [illegible] weer uitsluitend bladen van ééne partij: van de andere zijde der italiaansche pers, geen woord, het konservatief, onpartijdig! Doch zulks had ook de *Indépendance* gedaan. Het dagblad gaat verder. De *Indépendance* althans had in hetzelfde nommer van 29 Dec. gezegd, *nous ne parlerons pas des Journaux Catholiques tels que l'Union de Paris qui... etc. nous ne parlerons pas du Bien Public de Gand qui... etc. nous parlerons moins encore du Monde qui.... etc.*: Wij zullen niet spreken van de katholieke dagbladen van de *Union* van Parijs, dat.... noch van de *Bien*

... veel minder noch van de *Monde*, dat ......

De nederlandsche dagbladpers volgt den gegeven wenk, en *tout bonnement ne parle pas des journaux catholiques*..., zwijgt eerbiedig stil en spreekt wezenlijk niet van de katholieke dagbladen. In een enkel wordt eens gerept van de *Bien Public*, maar van het *Journal de Bruxelles*, van de *Gazette de Liége*, van de *Patrie*, van de *Paix* en 25 anderen geen woord.

De (oude) *Rott. Cour.*, bij monde van haar „partikuliere korrespondentie uit Parijs van 26 Dec.", kan in haar nommer van den 28^n „moeijelijk onderstellen dat er te Parijs één blad zal gevonden worden, behalve de *Monde*, dat de stellingen van den pauselijken soeverein zal durven onderschrijven." Den 28^n nogtans had de *Indépendance* alreeds gemakkelijk gezien, dat er te Parijs een blad, behalve de *Monde*, dat „de *Union* vol geestdrift, met hart en ziel de stellingen onderschreven had, en gaf alreeds een uittreksel uit de *Union*. Doch daarop komt de *Rott. Cour.* niet terug. Hare lezers blijven in de veronderstelling dat er te Parijs geen enkel blad, behalve de *Monde*, de encykliek heeft durven onderschrijven. Al zegt de *Rott. Cour.* dat de *Constitutionnel*, met te beweren dat de encykliek het gansche Katholicisme bedroeft, geen enkel der katholieke bladen schijnt gelezen te hebben; zij zelve schijnt ons toe mank te gaan aan hetzelfde gebrek, althans wat aangaat het eenzijdig standpunt van al hare aanhalingen en oordeelvellingen, die zij uit de algemeene anti-katholieke pers aan hare lezers aanbiedt.

Waar is het dat het *D. van Z. H. en 's Grav.* „omtrent de beginselen, door het ultramontaansche blad de *Union* verkondigd," waarbij het zich aan de beginselen van de *Monde* aansluit, welke beginselen niet eens worden aangestipt — het tegen-pleidooi van de *France*, ter tafel brengt.

De *Nieuwe Rott. Ct.* noemt in haar N°. van 29 Dec. verscheidene bladen die, een afkeurend oordeel hebben gegeven, zelfs noemt zij verscheidene bladen, die er hun gevoelen nog niet over geuit hebben. Maar dan zal zij toch ook wel het een of andere blad noemen dat een goedkeurend oordeel uitsprak? Volstrekt niet. Zij deelt hare brieven mede, uit Londen, die beginnen met den lezer verschooning te vragen „over het weinige belangrijks dat zij deze week bevatten;" maar zij heeft natuurlijk geen plaats voor een hoogst belangrijk dokument noch de verpligte onpartijdigheid van hare lezers één woord der Katholieke dagbladen te melden: *nous ne parlerons pas des Journaux catholiques*. Wat de bladen aangaat die op 29 nog zwegen, ook die hebben op 31 voor hare lezers gesproken, en het *Journal des Débats* en de *France* keuren op scherpen toon dit „manifest van absolutisme en barbarisme" af. Maar van de katholieke bladen geen woord.

Wij vergissen ons; in het vorige nommer heeft zij twee regels van de *Monde* gezegd, maar tevens gezorgd er drie onwaarheden in te futselen, zij zegt: „de clerikale *Monde* die ook (wat een wonder!) de encykliek bekend maakt, plaatst er den latijnschen tekst *naast*, zonder eenige aanmerking." Dat de *Monde* de encykliek bekend maakt en den latijnschen tekst er naast plaatst, wil zeggen dat de *Monde* de fransche vertaling naast den latijnschen tekst gaf, zonder aanmerking. En waar is het dat de *Monde* den latijnschen gaf in zijn nommer van 26 en 27 Dec.; de fransche vertaling gaf hij er niet naast, maar gaf die in zijn nommer van 28 Dec., en de encykliek, aldus kenbaar, ging niet zonder aanmerking de wereld in, maar in hetzelfde nommer laat de *Monde* zijne aanmerking volgen, die in de eerste kolom begint en slechts in de derde eindigt.

En al hadde de *Monde* een eersten en tweeden dag zich niet geuit, maar wel den derden of vierden dan nog had zij er op terug moeten komen, zoo als hij op *Le Journal des Débats* terug kwam. Nu moeten hare lezers voor alsnog in de meening verkeeren, dat de *Monde* er niets over gezegd heeft, terwijl dat blad en den 28^n, en den 29^n, en den 30^n artikelen geleverd heeft, dat de *Indépendance* van den 29e alreeds zijn gevoelen tegen de *Monde* had lucht gegeven en verklaard dat de *Monde avait renchéri sur la vivacité de l'Encyclique*: nog heviger was dan de encykliek zelve. Maar de *N. Rott. Cour.* moet ook nog eenige graden partijdigheid bereiken boven het peil van de *Indépendance belge*.

Het *Handelsblad* berigt ook, hoe alle dagbladen van Weenen, zonder onderscheid, inhoud en vorm ten hoogste afkeuren. Edoch heeft het ook gezegd, dat de *Gazette de France*, en de *Union* zich neerbuigen voor het gezag van Rome. In zijne Zondags Editie haalt dat blad zijn hart op, en verduidelijkt zijne gedachte door het voorbeeld van een koe en een spoorweg. Dat het *Handelsblad* op een koe en een spoorweg valt verwondert ons niet. Het *Utr. Pr. en St. Dagbl.* als ook de *Arnh. Cour.* die beiden het echte stuk achter hielden, en nu ook geen woord laten hooren dan slechts van éène der twee zijden. In een woord, al had men niet slechts een van die dagbladen, maar al had men ze allen gelezen, nog zou de regtzinnige lezer in de meening verkeeren, dat zeer weinige katholieke bladen zich bij den Paus aansluiten, en wat is de waarheid? Dat in Italië, zooals de *Correspondance de Rome* getuigt, „alle katholieke bladen zich rondom de encykliek scharen." De lange lijst der katholieke bladen zullen wij niet aanhalen. Buiten Rome vinden wij er schier in alle steden, te Turijn 8; te Florence 6; te Genua 4; te Napels 7; te Bologna 14. In België, de *Indépendance* getuigt het, spreken alle „klerikale bladen zonder uitzondering zich uit voor de encykliek." In Spanje evenzeer; in Nederland eenparig; in Duitschland liggen voor de hand, de *Kölnische Blätter*; het *Mainzer Journal*. In Frankrijk de *Monde* de *Union* de *Gazette du Midi* enz. de stand der publieke opinie is aldus zeer partijdig bloot gelegd, door die nederlandsche dagbladpers, die wat zij niet had moeten doen gedaan heeft.

Uit 's Hage schrijft men aan het *Utrechtsche Dagblad*: „Van eene zeer geloofwaardige zijde werd ons medegedeeld, dat H. M. de Koningin door middel van Hoogstd. sekretaris, den staatsraad Werckherlin, aan de redaktie van het tijdschrift *de Gids* een schrijven heeft gezonden, waarin H. M. genoemde redaktie zeer haar ongenoegen betuigt over de hoogst onvoegzame en onkiesche wijze, waarop in het Januarij-nommer van dit tijdschrift H. M. en Hoogstd. hofhouding niet slechts sprekende zijn ingevoerd, maar waarin ook aan H. M. en hare hofdames openlijk gevoelens en denkwijzen zijn toegedicht, waarvoor harerzijds geene de minste bewijzen zijn gegeven.

De *Staats-Courant* bevat de volgende rivierberigten:

In de Boven-Rijn te Keulen drijfijs.

Te Emmerik weinig drijfijs.

In de Waal te Hulhuizen, Nijmegen en Tiel blank water. Te Bommel eenig drijfijs.

In de Merwede te Gorinchem de normale breedte der rivier vrij van ijs. Gisteren avond ten 10 ure kortstondige ijsbeweging te Hardinxveld; het ijs is vast en sterk op elkander gedreven.

In de Nieuwe Merwede het ijs van Werkendam tot den Hardenhoek vast, met een open vak beneden de Paulownahoeve. Lager af open water.

In het bovendeel der Bedenen-Merwede het ijs vast.

In den Neder-Rijn en Lek te Pannerden is het ijs los gegaan.

Te Arnhem en aan de Grebbe drijft het door. Te Vreeswijk het ijs nog vast. Schoonhoven is gisteren het ijs een weinig afwaarts gedreven, doch dadelijk weder vast.

Van Bergambacht tot Krimpen het ijs drijvende.

De buitengewone rivierkorrespondentie langs den Neder-Rijn en den Gelderschen IJssel is heden ingesteld

---

Z. M. heeft benoemd: tot kommandeurs der orde van den Nederl Leeuw, E. Ç. von Lütcken en dr. G. Hartmann tot plaatsvervangend kantonregter te Harderwijk, mr. C. G. H. Smits.

TEXEL, 11 Jan. Men verkeert hier zeer in ongerustheid over het lot van een oppassend jongeling, metselaar van beroep, die sedert eenigen tijd, bij gemis van werk alhier, naar Hoogwoud was vertrokken en aldaar geruimen tijd arbeidde, totdat de vorst inviel en men het werk moest staken. Hij vertrok nu eenige weken geleden weder naar hier, en schijnt zich met anderen in eene sloep van het Nieuwediep naar de Hors te hebben overgezet. Van de Hors naar den Burg is hij vermist geraakt. Men veronderstelt dat hij, wegens onbekendheid en bij opkomende duisternis, in een diep water, de zoogenaamde Mok, is geraakt en vermoedelijk daarin verdronken. Alle nasporingen, om zijn lijk te vinden, waren tot heden vruchteloos.

GOUDA, 12 Jan. Heden namiddag ten ongeveer half vier ure heeft alhier een droevig ongeluk plaats gehad. Een knecht op den oliemolen van den heer Merts, geraakte bij het overleggen van een riem tusschen de machine, waardoor hij letterlijk geheel verbrijzeld werd. De ongelukkige laat eene vrouw en kind na.

SNEEK, 10 Jan. Men spreekt er van een paardenspoor aan te leggen tot Heerenveen, zoo ten minste het plan doorgaat dat het station van den Staatsspoorweg in het dorp Nijekaski wordt geplaatst.

BATAVIA, 1 Dec. Men leest in de *Java Bode* (van 19 Nov.)

„Een partikulier schrijven uit Tagal meldt, dat sedert 14 dezer ter hoofdplaatse het gerucht in omloop was, dat 3000 muiters van het westen en oosten zouden aanrukken. De rezident had dien ten gevolge elke fabriek met 10 europesche soldaten en eenige barissans gewapend en maatregelen genomen tot beveiliging der stad. De inwoners verkeeren natuurlijk in groote spanning."

In het *Bat. Hand.* van den 29^n Nov., dus van tien dagen later dagteekening, werd evenwel in de vorige mail berigt: „Na den dood van Singo Troeno is de orde in Tagal niet verder gestoord geworden; over de door hem verwekte onlusten valt voor 't oogenblik niets naders mede te deelen."

Bandjermasin. In de *Oostpost* komt voor, dat Hadji Mahomed Taip, de man door wien het stoomschip *de Onrust* in 1859 op op Borneo werd afgeloopen, voor den krijgsraad te Bandjermasin is vrijgesproken. Dit berigt is niet juist. Mohamed Taip is aldaar niet voor den grijgsraad geweest, omdat daartoe geene termen zijn kunnen gevonden worden. Meer dan vermoedelijk zal Kjai Ranga Nitie, het hoofd der Tewehbenting voor eenen krijgsraad teregt staan wegens hoog verraad. Er bestaan tegen dien goevernements-dienaar vele zware punten van beschuldiging, en tijdens de sekretaris van Bandjermasin Tiedtke en de civielen gezaghebbers van Doesson en Becompaij, kapitein Valkenhoff, zich aan de Mantalat bevonden om met de zonen van Antasarie te onderhandelen, moet hij reeds vele blijken hebben gegeven, dat hij niet de belangen van ons goevernement maar zijne eigene beoogde en met den vijand steeds op vriendschappelijken voet verkeerde.

Op den 13 Oktober werd te Banjermassing door den rezident op plegtige wijze, aan pangeran Sjarif Hassim, vroeger waarnemend hoofd van Bankalaän, Tjingal en Menoengoel uitgereikt een gouden medalje met een keten van het zelfde metaal, waarmede dat inlandsche hoofd door de regering is begiftigd geworden ter belooning van de door hem aan den lande bewezene diensten gedurende den opstand in de Zuider en Oosterafdeeling van Borneo.

Menado, 20 Okt. Heden avond, terwijl Menado's publiek in het rezidentiehuis was vergaderd, om den verjaardag van den heer Happé te vieren, werd deze feestvreugde eenigermate gestoord. Drie matrozen van het nederlandsche oorlog stoomschip *Haarlemmermeer*, dat ter reede van Menado lag, hadden zich aan wal begeven. In beschonken toestand kwamen zij in de nabijheid van het residentiehuis, waar zij door hun onwelvoegelijk gedrag alligt de goede orde konden storen. De onderofficier van de wacht gaf daarom bevel aan een paar javaansche soldaten om Janmaat in te pakken maar een hunner wrookte zich op den onderofficier door hem met een mes een geweldige steek in den buik toe te brengen. De matrozen zijn in bewaring, de onderofficier in bedenkelijken toestand.

Omtrent de expeditie naar de berg-regentschappen op Celebes, waarvan in de vorige mailberigten ter loops melding is gemaakt, blijkt nader het volgende:

Sedert de vestiging van een geregeld bestuur en de invoering van belastingen in de berg-regentschappen der afdeeling Noorderdistrikten, ondervond de aldaar geplaatste kontroleur, voornamelijk van de regenten van Tjamba en Malawa, wel geene regtstreeksche tegenkanting of verzet, maar ook niet de minste hulp of ondersteuning; men stoorde zich zelfs niet aan zijne tegenwoordigheid, volgde zijne bevelen niet op en weigerde de verschuldigde belasting te voldoen. Ten einde eene verandering in dien stand van zaken te brengen, rukte op den 14^n Oktober eene kolonne sterk 120 bajonnetten, vergezeld van den adsistent-rezident J. A. Bakkers, belast met de politieke leiding der zaken, van Makasser naar Maros, ten einde van daar door een 4 à 500 tal hulptroepen versterkt verder op te marcheeren, met het doel om des noods met kracht van wapenen datgene te verkrijgen, wat eene zachte en toegevende handelwijze gedurende een vol jaar niet kon te weeg brengen. Deze militaire vertooning had een gunstig gevolg, zoodat de troepen reeds den 1^n November naar Makasser terugkeerden, met uitzondering echter van 1 officier en 40 manschappen, die nog voor eenigen tijd te Tjomba werden achtergelaten, ten einde de bevolking tegen mogelijke vijandelijkheden van den gevlugten regent van Tjomba te beschermen.

De telegraaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 12 Jan. Het *Corresp.-Bureau* meldt uit Athene 7 dezer het volgende: Op het rapport van den heer Erskine betreffende den staat van zaken in Griekenland, en de aldaar bestaande demokratische rigting, heeft graaf Russel geantwoord, dat Engeland in overeenstemming met de andere beschermende mogendheden, Griekenland als een vrijen, onafhankelijken staat erkent, doch slechts onder voorwaarde dat het door een konstitutionneelen Koning geregeerd zal worden en dat deze Koning George zal zijn.

WEENEN, 12 Jan. Aan graaf Mensdorff zijn heden in de Tweede Kamer van den Rijksraad de volgende vragen gedaan: Zal de regering het vredestraktaat met Denemarken ter tafel brengen, en zoo ja, wanneer? In welke betrekking staan de Elbe-hertogdommen nu tot Oostenrijk en den Bond? Welk besluit zal de regering volgens artikel 3 van dit traktaat nemen? Welke organizatie zullen de hertogdommen bekomen? Welken invloed zal de duitsche Bond daarop uitoefenen? Welk besluit zal de regering ten opzigte van de augustenburgsche successieregten nemen? Welke regten zal de regering in de successiekwestie aan Pruissen toestaan?

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Jan. Zooals men weet zijn er geen gunstige berigten omtrent de gezondheid van den Keizer in omloop. De officiëele bladen doen hun best om deze geruchten tegen te gaan, zeggen dat de Keizer slechts eenige rhumatische aandoeningen gehad heeft, welke van geene beteekenis waren, en dat hij reeds weder den ministerraad geprezideerd heeft.

— Men verzekert dat de heer Fould hevig geageerd heeft tegen de enquête van zijn verslag, waarvan het besluit tot publiekmaking in den *Moniteur* verschenen is. De minister Rouher was met alle kracht daarop blijven aandringen en had ten laatste de overhand behouden. In een te zamenkomst van de ministers van Staat, Handel en Financiën was men het eindelijk wat de enquête betreft eens geworden.

— Eenige bladen deelen de protesten van den aartsbisschop van Rennes en den bisschop van Angers mede, in den vorm van een brief den minister van Eeredienst toegezonden. Beide prelaten geven zich de moeite, om het ongerijmde van de handeling van den minister met het oog op de konstitutie en het konkordaat aan te toonen, bepleiten de regten van den H. Stoel, beklagen zich over de vrijheid aan de dagbladpers gelaten, die de encykliek verminkte en kommentarieerde, terwijl den bisschoppen het zwijgen werd opgelegd. Zij behandelen mede uitvoerig de veroordeelde stellingen, die voor de maatschappij alle gevaren bevatten. Men berigt verder, dat de bisschop van Portiers op het feest van Driekoningen in zijn kathedraal van den kanzel aan zijn onderhoorigen kennis der encykliek gegeven heeft, en bij die gelegenheid een toespraak hield, die hij met de volgende woorden besloot. „Nadat wij kennis genomen hebben van de valsche verklaringen en voorstelling door eenige dagbladen, en voornamelijk door de *France politique*, de *Constitutionnel*, de *Pays*, de *Débats*, de *Siècle*, enz. ten opzigte van de encykliek, achten wij het noodig, deze te veroordeelen, te verwerpen en te doemen." Dit wordt door den bisschop plegtig uitgesproken, als zijnde zij valsch, vol dwaling, kwetsende voor de eer en orthodoxie der oude fransche geestelijkheid, beleedigend voor den H. Stoel, en het gezag van J. C. en de regten van zijn Evangelie en van zijne Kerk aanrandende, daar zij de godsdienst en de christelijke gehoorzaamheid in de gemoederen vernietigen en tot scheuring en ketterij leiden. Dien ten gevolge waarschuwt de bisschop alle geloovigen, die zijn gezag erkennen, van in geen opzigt aan deze publicisten, noch aan dergelijke schrijvers, in deze aangelegenheid geloof te schenken.

— De indruk is door de benoeming van prins Napoleon tot vice-prezident van den bijzonderen raad te weeg gebragt, welke zamenvalt met de nieuwe politiek, door de konventie van 15 September gekarakterizeerd, alsmede met den brief van den minister Baroche aan de bisschoppen duurzaam [illegible]

Algemeen is men van meening, dat die benoeming in verband moet gebragt worden met de mogelijkheid van een regentschap. Dat daartoe de ongunstige geruchten omtrent 's Keizers gezondheid en ook omtrent de gezondheid der Keizerin ruimschoots aanleiding geven, behoefde niet aangemerkt te worden. Men had de noodzakelijkheid ingezien, om het keizerlijk regime eenheid en kracht te verschaffen, in geval de groote beweger van dat stelsel in zijn werk werd gestuit. De korrespondent, die dit mededeelt, wijst nogmaals op den ongunstigen toestand van de gezondheid van het keizerlijke paar, en doet daarbij uitkomen, dat de denkbeelden van prins Napoleon in den bijzonderen raad grooten invloed op de politiek verkregen hebben; het was reeds zigtbaar, dat hij meer invloed op het bestuur der zaken uitoefende. Verder meldt men dat de Keizerin zich bezig houdt met het schrijven van een brief aan den Paus wegens de encykliek. De inhoud daarvan was onbekend, doch men wil weten, dat door de omgeving der Keizerin haar deze stap zeer was afgeraden.

— Men zegt dat de bekende generaal Bosco, de verdediger van Gaëta, dienst genomen heeft in Spanje.

— Uit Konstantinopel meldt men dat aldaar vergunning gegeven is tot het oprigten van een Jezuïetenkollegie.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 4 dezer, te Marseille ontvangen, heeft eene turksche maatschappij eene wekelijksche direkte stoombootdienst daargesteld tusschen Konstantinopel en Smyrna, voor een overtogt in 24 uren.

Uit Aden is over Toulon het berigt ontvangen, dat de scheepskapitein Fricault met het fregat *Junon* en het adviesjagt *Sourcouf* aldaar wordt opgehouden, om herstel te eischen voor de mishandelingen, den 28n Nov. door een bende negers een negental fransche officieren, die van Cochin-China waren teruggekeerd, aangedaan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 Jan. Keizer Ferdinand, die in 1848, ten behoeve van zijn neef den tegenwoordigen Keizer afstand deed van den troon, is de vorige week met zijn rijtuig omgevallen; doch gelukkig met den schrik vrij gekomen.

— Men verneemt dat de regering eenige bladen in beslag heeft doen nemen, die zich op onbetamelijke wijze over de pauselijke encykliek hebben uitgelaten.

BERLIJN, 11 Jan. Naar men verneemt zal de opperburgemeester Grabow, eene herkiezing tot prezident van Huis van Afgevaardigden niet aannemen.

— Zoo als voor eenige dagen gemeld is heeft de Koning den minister-prezident een kerstgeschenk met een zeer vleijend schrijven toegezonden. Naar men thans verneemt bestaat dit geschenk in een prachtigen wandelstok, waarop zich, zeer kunstig in ivoor gesneden, het portret des Konings met een lauwerkrans omgeven bevind.t De Koning zou bij de toezending geschreven hebben dat hij zijn minister den stok schenkt, opdat deze, wanneer hij het oog op den krans vestigde, zich steeds zou kunnen herinneren dat hij het was die deze lauweren had geplukt.

— De encykliek van den Paus vindt in het protestantsche Pruissen warme verdedigers. Vooral de *Krenz Zeitung* stelt zich dit tot taak. Het blad beschouwt den Paus als den hoogsten vertegenwoordiger van het beginsel van gezag, en juicht dit moedige protest toe „tegen den antichristelijken vooruitgang," zoo als de *Zeitung* de encykliek noemt. Die antichristelijke vooruitgang, zoo vervolgt het blad, is geen overwinning of zegepraal op de waarheid zelve, maar veeleer de nederlaag van de autoriteiten welke het was toevertrouwd, de waarheid te verdedigen, en die aan hare zending ontbroken hebben uit zwakheid of ongenoegzaamheid."

— Ten einde het hazard-spelen aan de duitsche banken, dat jaarlijks zoo veel ongelukkigen voortbrengt, paal en perk te stellen, meent men een zeer zonderling middel te hebben gevonden. Er zal namelijk door de aanzienlijken een enorm kapitaal bijeengebragt worden, waarmeê men alle banken hoopt te doen springen. Men meent dat geen enkele bank in staat zal zijn deze konkurrentie door te staan. Daar dit een spel zal zijn geheel vrij van hartstogt, zal men zich ook, tegen de gewoonte der spelers in, met kleine winsten te vreden stellen, om daardoor de banken als het ware uit te putten. De winsten, die dit mogelijk afwerpt, zullen tot liefdadige doeleinden aangewend worden.

— Volgens een der bladen is in Rusland aan de katholieke geestelijkheid verboden de pauselijke encykliek af te kondigen.

— Uit nadere opgaven wegens den storm, die van 28 tot 30 November in de Zwarte Zee gewoed heeft, en door welken de havens van Odessa en Eupatoria zoo zwaar geleden hebben, blijkt dat in de golf van Kertch 22 schepen van hunne ankers geslagen en op de kust geworpen zijn, terwijl een genueesch driemastschip, met granen geladen, nabij Yenicale totale verongelukt is.

— In een tumulus in Nieuw-Rusland zijn lijfsieraden ontdekt, welke men gelooft dat aan eene scytische Koningin toebehoord hebben. En in een ander tumulus, op een aan mevrouw Seyfarth toebehoorend eigendom, is een groot aantal overblijfselen van denzelfden aard gevonden.

— Omtrent de overstroomingen in Kaukasië zijn hier allertreurigste berigten ontvangen. De Laba, de Kouban en de zijtakken dezer laatste zijn buiten hare oevers getreden, en hebben al de bruggen medegesleept, zware boomen ontworteld, en zelfs rotsen weggescheurd. De Laba was onder anderen in een zoo hevigen stortvloed herschapen, dat haar stroom eene zware rots tot op een grooten afstand verplaatst heeft, wier spits thans alleen nog slechts, met gruis en keisteenen overdekt, zigtbaar is. Het voorkomen dier oorden is nagenoeg geheel veranderd. De rivieren hebben hare beddingen verlaten en zich nieuwe gegraven; met boomen overdekte eilanden zijn verdwenen, de valeijen zijn met steenen en boomstronken opgevuld. Overtollig is het te zeggen dat de ramp voor de bewoners zeer groot is, en aan de nijverheid en den handel dier ongelukkige landstreek een gevoeligen slag toegebragt zal hebben.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Jan. 2½ pc. België 60.75 g, 4½ pc. id. 100.—, 5 pc. Metall. 61.90 g, 5 pc. Nation -68.50, 2 pc. Spanje 40.25 p, 3 pc. id. 42.35 p.

PARIJS, 12 Jan. 3 pc. Rente (open) 66.85, (slot) 66.70, 4½ pc. id. 94.50, 3 pc. Spanje 41¼, 2 pc. id. 40⅝, Fr. Oost. Spoorweg 438, Credit Mobilier 943, 5 pc. Ital. leening 65.30, Russ. Spoorweg —, Romeinsche leening 72½.

MADRID, 11 Jan. 3 pc. Spanje 45.40, 2 pc. id. 41.80.

LONDEN, 12 Jan. Consols 90⅝, 1 pc. Ecuador —, 5 pc. Grieken 1824/25 24⅜, Coupons 10¾, 3 pc. Mexiko 28⅛, N. Grenada (of afgest.) —, 2 pc. id. —, Uitgest. 6½, Landwarr. —, 3 pc. Portugal 1853 —, 3 pc. id. 1862 47, 4½ pc. Russen 1860 —, 5 pc. id. 1859 55½, 5 pc. id. 1862 89¼, 3 pc. Spanje 47½, 2 pc. id. —, Amortisable —, Coupons —, 6 pc. gek. Turken 50⅝, 2 pc. Venezuela —, 6 pc. id. 1862 48, [illegible] 2½ pc. Holland —, 4 pc. id. 98¾, 5 pc. Vereenigde Staten [illegible] 6 pc. id. 1882 —, Illinois [illegible] id. Shares [illegible]

WEENEN, 12 Jan. 5 pc. Metalliek 72.25, 5 pc. Nationale 80.40, Zilv. Met. 1864 87.—, Bank-Aktien 791.—, Noordbaan-Aktien 185.10, Oost. Aand. 1860 95.80, Loten 1854 89.50, Eng.-Oost. Bank 82.50, Crediet Loten [illegible], Crediet Aktien 182.—, Oost.-Fr. Spoorweg 204.70, Nieuwe Schuld 243.—.

BERLIJN, 12 Jan. 5 pc. Metalliek 62⅜, 5 pc. Nationale 69¾, Stiegl. 5e serie 71¾, id. 6e id. 86½, 5 pc. Russen 1862 88½, 3 pc. N. Russen 53½, 4½ pc. Pruissen 102, 6 pc. Amerika 1882 48⅜.

HAMBURG, 12 Jan. 3 pc. Mexiko 42, 3 pc. Russen 61, 3 pc. Spanje 40, 2 pc. id. 38½, Vereins Bank 106¾, Noord-Duits. Bank 112¾.

FRANKFORT, 12 Jan. 5 pc. Metalliek 60½, 5 pc. Nationale 67¾, Oost. Aand. 1860 83¾, 3 pc. Spanje —, 2 pc. id. —, 6 pc. Amerika 1882 47⅞.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			12 JAN.	4½ u.	geld.
Amsterdam, Thesaurie	3½	pCt.	87	a.	
Kanaal Noordzee	3	"		"	
Nederl. Bank	4			"	
Nederl., Werk. Schuld	2½	"	62 5/16	62¼	62⅛
Dito dito	3	"	72⅛	72 15/16	
Dito dito	4	"	95⅞	96	95⅝
Amortisatie-Syndikaat	3½		91		
Handelmaats. op rescontre		"	139¾	139⅝	
Dito à kontant	4½	"	139½		
Aand. holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Dito dito	4	"			
Rijn dito	4½	"	105¾		
Dito 2e Leening	4½	"			
Dito Aand. (Shares).			256	311	
Centraalmaatschappij	3	"	30		
Oblig. dito		f	112		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	pCt.			
Dito bij *Rothschild*	2½	"	55⅝	56	56
Frankrijk, Certifikaten	3		—		
Spanje, Obligatiën	2½		40⅜	40 7/16	
Dito	3		48¼		
Dito Binnenlandsch	3	"	42 11/16	42¾	
Amortisatie-schuld.					
Bewijzen Coupons.					
Portugal, Obligatiën	3	"	46 1/16	46 3/16	46 3/16
Dito 1856/63	3		45⅞	46	46
Dito uit de konversie 1863	3		45 11/16		
Rusland, Obl. bij *Hope & Co.*	5	"	94½	94⅞	94⅞
Dito dito 1828/29	5	"	99¼		
Certif. dito 1831/33	5	"			
Dito dito 1840	4	"	66		
Orig. 2e, 3e en 4e Leening	4	"	65⅞		
Dito 5e	4	"			
Cert. 5de Serie	5		67½		
Dito 1855, 6de Serie	5		80¼		
Dito Adm. te Hamburg	5	"			
Dito te Londen	5	"			
Dito dito	4½	"	84¼	84½	84¼
Dito dito	3	"	52⅜		
Dito bij *Hope* 1860	4½	"	88⅜	88 5/16	88⅜
Dito Leening 1862	5	"	86	86⅛	
Dito 1864	5	"	87		
Dito te Londen	5	"	86¼	86⅜	
Inschrijv. in Assign.	6				
Certifikaten van dito	6		45¼		
Spoorweg-Aktiën	5	"	185¾	186¼	186¼
Dito dito	4		152		
Hypotheek	4½		67½		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		f	156	156¼	
Obligatiën	4	pCt.	67		
Spoorweg-Oblig.	4				
Pruissen, Obligatiën	4½	"			
Dito 1859	5				
Aandeelen 1854	3½	"			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll & Co.*	5	"	55		
Dito dito	4		45¾		
Dito Metalliek	5	"	58¼	58 7/16	58 5/16
Dito dito	2½	"	29 11/16	29¾	
Dito Rente Amst.	5	"	81⅛	81¼	
Dito dito 1864	5	"	69¾	69⅜	69¼
Dito Nationale 1854	5		64¼	64 5/16	64¼
Weener Bank-Aktiën	3	f	785		
Dito Aand. fl. 250, 1839			394		
Dito dito " 250, 1854	4	pCt.	230½	232	
Dito dito 1860	5		486		
Dito dito 1864		f	84½		
Fr.-Oost. Spw. Obl. bij *Hope*			119½		
Beijeren, Spoorweg-Aktiën					
Italië, Certif. en Inschrijv.	5	pCt.			
Dito bij *L. & B.* en *B. & Z.*	5	"	61½		
Zuid-Spoorw.-Aandeelen	5	"			
Denemarken, Obl. te Londen	3½				
Dito dito 1864	5	"			
Braz. Geldl. 1839 van £ 100	5				
Dito 1852/1860	4½		[illegible]		
Dito 1863	4½		[illegible]		
Peru, Geldleening 1862	4½				
Dito Fransche	4½				
Ecuador, Oblig. 1855			[illegible]	11½	
Venezuela, Obl. 6 pCt. thans 3			[illegible]	17⅝	
Dito Uitgestelde	1		[illegible]		
Dito Leening 1862			[illegible]		
Dito dito uit de konversie					
Grenada, Obligatiën			26½		
Dito Gestempelde [illegible]			11¾		

Grenada, afgestempelde [illegible], Mexiko, Oblig. 3 pc. 27½, [illegible] Illinois Spoorweg Aand. 55¾, 56, Holl. Cert. —, dito Oblig. Cons. [illegible] Bons 7 pc. [illegible], Vereenigde Staten 5 pc. 45¾, [illegible] id. [illegible] 6 pc. 47⅝, 15/16, id. 1882 6 pc. 47⅛, ⅜, 3/16, Grieken, [illegible] Geldl. 1825 5 pc. 23⅜, 7/16, Coup. 3, Turkije, Binnenl. Schuld, 6 pc. 47 13/16, 48 1/16, 47⅞, dito Cert. te Amst. 6 pc. 135, Ned. H. B. —, Nat. id. 95½, Exploit. Staats-Spoorweg 81¼, Europ.

B. 100, 8 pc. Gek. 4¼, ⅜, 5/16, N. Mexik. 25⅞, Pandbr. 207. Red. Bons 45.

De Binnenlandsche fondsen tot vorige prijzen. Buitenlandsche over het geheel vast gestemd, alleen Russische spoorwegaandeelen iets meer aangeboden. Geld op Prolongatie 5½ pc.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5½ pCt., Diskonto 5 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 13 Januarij tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 62⅝, Aand. Handel-Maatschappij —, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusland, Oblig. bij Hope & Co. 5 pc. 94¾, dito Cert. 1855, 6de serie 5 pc. —, Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 58½, dito 2½ pc. —, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito 1864 5 pc. —, Nation. 1854 5 pc. 64½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55⅜	2/m. Livorno	f 45
Zigt "	" 55¾	2/m. Napels	" 45
2/m. Bordeaux	" 54⅞	3/m. Petersburg	" 146
½/m. "	" 55½	6/w. Weenen	" 97
3/m. Madrid	" 222	" Augsburg	" 98
" Cadix	" 222	" Frankfort	" 98
" Sevilië	" 222	2/m. Hamburg	" 34 13/16
" Bilbao	" 222	Zigt "	" 35⅛
" Lissabon	" 40	2/m. Londen	" 11.58¾
" Porto	" 40	3/m. "	" —.—
2/m. Genua	" 45	Zigt "	" 11.68¾
		Rotterdam	" ½

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTREST-BETALINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Met. fl. 25 Conv. Munt f 24.25 à — f 24.25 à — f 24.27½ à —
Nat. do. in Zilver . . " 27.85 " — " 27.87½ " — " 27.87½ " —

Fransche	f 54⅞	à —	do. Buitenl.	f 54⅞	à —
Belgische	" 55½	" —	Amerika in D.	" —	" —
Div. in £	" 11.60	" —	Hamb. Russ.	" —	" —
Eng. Russen	" 11.60	" —	Russ. in Z. R.	" 29½	" —
Pruissische	" 34⅛	" —	Polen " "	" —	" —
Spaansche	" 2.19	" —	" " Fl.	" —	" —

Koep. Portugal f —.—. Koep. Jan. 1865 Amerika in goud f 2.33½.

SPECIE-KOERS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	9.65	à 9.75
Oude Gerande Dukaten	" 5.50	" 5.60
Wigtige Soevereinen	" 11.65	" 11.75
" Pistolen	" 9.55	" 9.65
Stukken van 20 Franks	" 9.25	" 9.35

Baren Goud en Speciën à f 1442.60 per Ned. ℔ fijn 10 à 11 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2.55	à 2.60
Stukken van 5 Franks	" 2.33	" 2.36
Brabantsche Kroonen	" 2.65	" 2.70
Fransche	" 2.70	" 2.75
Pruissische Daalders	" 1.72	" 1.75
Zilver 1000 à 980	" —.—	" —.—
" 900 " 700	" 104.20	" 105.—

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1864.	Reizigers.	Goederen.	Direkt verkeer.	Totale Opbr.
December	88,107	f 56,228.—	f 113,723.—	f 258,058.—

Sedert 1 Mei 1864 was de opbrengst van reizigers en goederen f 2,247,249, zijnde f 339,478 meer dan in 1863.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 12 Jan. Gerst verkocht 128/2 ℔ Libau f 156 6/w. — Spoeling f 2.30 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

BEVALLEN (9 Jan.): P. M. Heijink, geb. Erftemeijer, Z.
OVERLEDEN (6 Jan.): A. C. Windisch, wed. G. v. D. Mahr, 70 jaren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Jan. Vallez, Heloïse Melaine, Nantes.
HELVOET, 12 Jan. Robertson, Liberator, Samarang. - Van Aalst, Catharina Louisa, Villanova.
BRIELLE, 12 Jan. Leo, (st.), Londen.
BROUWERSHAVEN, 12 Jan. Voorendijk, Antonia Petronella, Batavia na Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Jan. Holladay, Beatitude, Sunderland.
HELVOET, 12 Jan. Cornelia, (st.), Cardiff.
BRIELLE, 12 Jan. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 12 Jan. 9 el 7 p. 3 d.
KEULEN, 12 " 8 V. 0 duim.

Voor de Weduwe met haar 5 kinderkens, bij den brand van 30 November jl. ongelukkig geworden:

Totaal der vorige opgaaf	f 172.86
Van L. een Postwissel	" 5.—
Totaal	f 177.86

Advertentiën.

(5091) GETROUWD:

A. J. JONGMANS
en
F. H. PRINZEN.

HELMOND, 12 Januarij 1865.

(5095) Heden overleed tot onze droefheid, onze veel beminde Moeder en Behuwdmoeder, JOANNA JOSEPHA GUSTEBOO, Weduwe ANTONIUS RUSCHEBLATT, in den ouderdom van ruim 76 jaren, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten.

J. RUSCHEBLATT, R. K. Pr.
Mede uit naam mijner Zuster en Behuwdbroeders.

AMSTERDAM, 10 Januarij 1865.
Eenige kennisgeving.

(5094) Heden overleed op het onverwachtst, onze geliefde Vader en Behuwdvader, LEENDERT VAN DER WEIDEN Az., in den ouderdom van bijna 76 jaren, in leven Kleerbleeker alhier.

HEEMSTEDE, 10 Januarij 1865.
Uit aller naam,
L. VAN DER WEIDEN Jz.

De Kleerenbleekerij zal op denzelfden voet door den ondergeteekenden worden gecontinueerd.

(5092) Heden overleed Mevrouw JOHANNA MARIA WILLEMS, geboren MUTSAERS, in den ouderdom van ruim 57 jaren, na eene langdurige ziekte en voorzien van de H. H. Sacramenten.

UDENHOUT, 11 Januarij 1864.
P. J. WILLEMS,
Med. Doctor.

Er wordt gevraagd tegen 1o Februarij e. k., een **Bakkersknecht**, of wel een **Leerling, of beiden**, R. K. en van goede getuigschriften voorzien. Belanghebbenden vervoegen zich met *franco* brieven of liefst in persoon bij G. VAN EEDEN, Broodbakker te Noordwijk-binnen. (5090)

Een R. C. Jongeling van bijna 18 jaren, biedt zich aan voor het vak van **Manufacturen**, 2½ jaar is hij daarbij werkzaam geweest, is bekend met de moderne talen, en bezit de beste getuigschriften van goed gedrag en eerlijkheid. Reflecterenden gelieven zich per *franco* brieven te adresseren onder de letters V. B. aan het Postkantoor te Texel. (5097)

UITVERKOOP,

Wegens Verplaatsing der Magazijnen;

1000 Burgerturf	à f 6, 7 en 8
500 dito	" 3, 3½ en 4
100 Eiken Bossen	f 16.—
50 dito dito	" 8.50
10 dito dito	" 1.75
100 Balken Bosjes	" 6.—
10 dito dito	" 0.65
1000 Beuken Kagchelblokjes	" 10.—

Alles vrij in huis tegen contant geld.

ZEEVAT & Co.,
N. Z. Achterburgwal bij de Lijnbaanssteeg, G. 283.
(5096)

Een Zadelmakersknecht, R. K. Godsdienst, van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk werk bekomen, loon naar bekwaamheid. *Franco* brieven onder letter D. B., bij den Boekhandelaar G. A. DE GROOT te Leeuwarden. (5088)

100 vel druks (1600 pagina's) **f 2.**

KATHOLIEKE BIBLIOTHEEK
van Ascetische, Historische en Dogmatische Werken.

TER PERSE,
om in het begin van Februarij te verschijnen:

DE GELUKZALIGE
MARGARETHA-MARIA ALACOQUE
en de
Devotie tot het heilig Hart van Jesus,
door M. L. GUÉRIN.

Deze uitgave zal spoedig gevolgd worden door die van het

LEVEN
VAN DEN GELUKZALIGEN
PATER CANISIUS,
door le P. SEGUIN.

Van den eersten jaargang zijn nog eenige compleete exemplaren te bekomen bij den uitgever T. C. B. TEN HAGEN te 's Gravenhage. (5093)

BOEKHANDEL, C. L. VAN LANGENHUYSEN.

CHRISTELIJKE WELDADIGHEID
TEGENOVER
PHILANTHROPIE.
LEERREDE OVER DE LIEFDEWERKEN,
UITGESPROKEN IN DE KERK VAN DEN H. FRANCISCUS XAVERIUS TE AMSTERDAM,

bij gelegenheid van de Jaarlijksche Feestviering der Vereeniging tot Weldadigheid van den Allerheiligsten Verlosser, den 24n November 1864,

door
J. JANSEN-KEA,
S. TH. D. EN PAST. TE NES A/A.

Prijs 25 Cents.

Een welkom geschenk zal deze leerrede zijn voor ieder die prijs stelt op diepte van opvatting en helderheid van voorstelling der belangrijkste vraagstukken.

De Oud-Hoogleeraar Jansen-Kea verlevendigt, door de openbaarmaking van dit uitmuntend stuk, het leedgevoel van alle lezers, dat hij hem maar zoo zelden eenige vrucht van zijnen rijken geest te genieten geeft. Het liefdadig doel der uitgave zal dan ook gewis door een ruim debiet bereikt worden.

DE TWEEDE DRUK
VAN
LEVEN EN MARTELDOOD
VAN
den Gelukzaligen
JOANNES DE BRITTO,
DOOR
P. J. KORTS, K. Pr.

Deze tweede druk, door den begaafden schrijver herzien, onderscheidt zich van de eerste oplage door eene nog nettere uitvoering en is bovendien verrijkt met een plaatjen van Ed. Dujardin.

Zoowel het uiterlijke als de belangwekkende inhoud maken dit boeksken zeer geschikt om als prijs te dienen.

De prijs van dezen nieuwen druk is: gebrocheerd f 0.60.
In netten kartonnen band " 0.75.

LINNEN HANDGESPIN
ZUIVER VLAS,
IN ALLE BREEDTEN EN FIJNTEN,
tot zeer billijke prijzen
BIJ
FLORIJN-BOON,
Heilige Weg, bij de Kalverstraat.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.